

Augustus 2022

Transitie

Je hoort steeds vaker het woord 'transitie' vallen als het gaat over de veranderingen die gaande zijn in de wereld. Volgens Wikipedia is een transitie een 'structurele verandering die het resultaat is van op elkaar inwerkende en elkaar versterkende ontwikkelingen'. Astrologisch kom je dan vanzelf uit bij de planeten Saturnus en Uranus. Saturnus staat immers voor de gevestigde orde (de structuur) en Uranus staat voor doorbraken en revoluties. Bij een revolutie wordt de bestaande orde met geweld omvergeworpen, maar bij een transitie worden de gevestigde structuren als het ware vloeibaar. Vaste zekerheden blijken op drijfzand te berusten. Dat scheidt angst en onzekerheid en dan hebben we het meestal niet meer over een transitie, maar over een crisis. Inderdaad, de ene crisis na de andere dient zich aan, de meeste met een hoge graad van urgentie. Dan zien we dat het zo niet langer kan, maar de weg uit het drijfzand is niet vanzelfsprekend. We kunnen niet terugvallen op oude zekerheden, maar er is ook geen reden om alles wat we met veel moeite en strijd verworven hebben, overboord te gooien. Bij een transitie kan ik me voorstellen dat bestaande structuren zich van binnenuit kunnen vernieuwen. Shell kan in plaats van een vervuiler een schoonmaker worden. Boeren kunnen de natuur verrijken. Het onderwijs kan creatieve leerlingen afleveren. De overheid kan de transitie met gevoel voor stuurmanskunst begeleiden en faciliteren. Bij een revolutie denk ik aan onverzoenlijke tegenstellingen, bij een transitie denk ik aan samenwerking en integratie. Bij een crisis voel ik spanning en dreiging, maar bij een transitie bespeur ik nieuwe mogelijkheden.

Al eerder kwam de verhouding tussen Saturnus en Uranus aan de orde in mijn [artikelen](#) over het Watermantijdperk. Sinds het begin van 2021 staan de twee planeten vierkant op elkaar, wat duidt op hoog oplopende spanningen. Hans Planje schrijft in zijn laatste [nieuwsbrief](#) over de conjunctie van Uranus met de noordknoop in de tweede helft van 2022, die er volgens hem op duidt dat de vernieuwende krachten van Uranus de overhand zullen krijgen boven de behoudende tendensen van Saturnus. Wordt het een revolutie of een transitie? Moeten Saturnus en Uranus elkaar bevechten of kunnen ze samenwerken?

Mijn vader en ik

In mijn geboortehoroscoop is er een vierkant tussen Saturnus en Uranus. Van mijn vader (Saturnus) heb ik traditionele waarden meegekregen die diep geworteld waren in de Zeeuwse plattelandsgemeenschap en de gereformeerde kerk. Op mijn 14^e legde onze biologieleeraar uit hoe het werkt met insectenbestrijdingsmiddelen. Die doden niet alleen de bladluizen, maar ook de lieveheersbeestjes die bladluizen eten. Vogels die lieveheersbeestjes eten, krijgen grote concentraties van het gif binnen en de roofvogels die de kleinere vogels eten, zijn uiteindelijk ten dode opgeschreven. Het was 1965, de boeren spotten grote hoeveelheden Parathion en ander dodelijke gif over hun gewassen en in de atmosfeer. Dat mocht, het was legaal en het was of leek effectief. Men zag geen alternatief. Het werd één van de vele conflicten die ik uitvocht met mijn vader. Voor mij was het verhaal van de biologieleeraar logisch en onontkoombaar. Dat is klip en klaar Uranus: een helder inzicht waarvan je voelt en weet dat het waar is. Maar het enige wat ik tegen mijn vader kon zeggen, was dat het niet goed was wat hij deed. Ik had geen alternatief. Saturnus en Uranus stonden onverzoenlijk tegenover elkaar en begrepen elkaar niet.

Nu is het 2022. Het gebruik van bestrijdingsmiddelen is sterk beperkt en er zijn meer natuurlijke methoden gevonden om insectenplagen te bestrijden. Veel roofvogelsoorten zijn weer terug. Wat is er gebeurd? Uranische types hebben niet alleen geprotesteerd, maar ze hebben ook degelijk onderzoek gedaan. Onderzoekers zijn op zoek gegaan naar minder schadelijke alternatieven. Politici maakten betere regels en wetten. Ecoboeren gingen het helemaal zonder bestrijdingsmiddelen doen. Het uranische inzicht heeft zich vertaald in realistische nuchterheid en praktische oplossingen. Saturnale types, zoals aarde-gebonden boeren meestal zijn, moesten leren omgaan met de nieuwe regels voor het gebruik van bestrijdingsmiddelen: in het begin misschien tegen heug en meug, maar ik verwacht dat de meeste boeren inmiddels heel goed begrijpen waarom de restricties er zijn. Het uranische inzicht is geen revolutionair idee meer, maar een algemeen aanvaarde werkelijkheid geworden. Zo zijn Saturnus en Uranus elkaar genaderd en zelfs in elkaar overgegaan door voortschrijdend inzicht. Dat is wat ik me graag voorstel bij een transitie. Op de korte termijn ziet het eruit als crisis en strijd, maar op de lange termijn is het een proces van integratie. Mijn vader en ik waren het vaak grondig oneens met elkaar, maar er was en bleef respect en met de jaren leerden we beter naar elkaar luisteren. Ik schreef na zijn dood een sprookje waarin ik hem vergeleek met een stevige, diepgewortelde eik. Ik was dan als vanzelf een eikel, die nogal ver van de boom terecht kwam. Een eekhoorntje uit het land Uranus nam het eikeltje mee en begroef het in vreemde grond.

Wat is waarheid?

Saturnale types zoeken de waarheid in wat er al is. Ze hebben hun tradities die de tand des tijds hebben doorstaan en hun waarde hebben bewezen. Ze weten hoe hun voorouders geworsteld hebben om te veroveren wat ze nu hebben. In een saturnale wereld heersen groepsnormen die niet ter discussie staan. Overtreders van de norm worden buitengesloten. De identiteit van het individu wordt bepaald door de groep waar hij of zij toe behoort. Zo kan een gesloten systeem ontstaan dat zich afschermt van de omgeving. Uranische types volgen hun eigen waarheid. Ze kijken graag over grenzen heen naar nieuwe mogelijkheden en ideeën. Ze verzetten zich tegen autoriteiten en dwingende groepsnormen.

Ze respecteren de waardigheid en de vrijheid van ieder mens.

Als Uranus radicaliseert krijg je types die de gevestigde orde gaan wantrouwen en liever geloven in hun eigen allesverklarende universele inzichten. Als Saturnus radicaliseert, krijg je angstige mensen, die bang zijn voor verandering omdat ze denken dat ze alleen maar kunnen verliezen. Beide groepen radicalen zonderen zich af in hun eigen gelijk.

In het Watermantijdperk zal de verhouding tussen Saturnus en Uranus een grote rol blijven spelen: ze zijn immers allebei heersers van het teken Waterman. Toch is de tendens dat Uranus uiteindelijk doorslaggevend zal zijn. In het oude mensbeeld van Saturnus is ieder individu een product van zijn afkomst en omgeving. Waar je vandaan komt, bepaalt wie je bent. Uranus predikt de waardigheid, de autonomie en de vrijheid van ieder individu. Je bent niet in de eerste plaats het product van je afkomst en omgeving, maar je bent zelf iemand met een eigen, unieke signatuur. In de artikelen over het Watermantijdperk heb ik laten zien dat het eerst enkelingen waren die de veilige wereld van Saturnus durfden te verlaten en de nieuwe werelden van Uranus gingen exploreren. Kunstenaars, wetenschappers en fantasten deden het pionierswerk, maar sinds de ontdekking van Uranus (die samenviel met de Amerikaanse en de Franse revoluties) eind 18^e eeuw, is Uranus steeds meer van ons allemaal geworden. We moedigen onze kinderen en leerlingen aan om hun droom, hun passie te volgen. We zijn allemaal pioniers geworden en ieders levensweg is uniek.

De juiste keuze

In een Saturnus-wereld worden je keuzes bepaald door autoriteiten, tradities en groepsnormen. In een Uranus-wereld is ieder individu vrij om te zijn wie hij/zij is. Het gesloten systeem van Saturnus kan niet eeuwig gesloten blijven. In het Watermantijdperk kun je niet blijven terugvallen op de tradities uit het verleden, want de toekomst is meer, grootser en vrijer dan we ons nu nog kunnen voorstellen.

De vrijheid om te zijn wie je bent of wilt zijn is een verworvenheid die we samen hebben bevochten en steeds weer opnieuw moeten bevechten. Vrijheid is niet makkelijk. Er zijn geen pasklare antwoorden, er liggen geen scenario's klaar. Je kunt de verantwoordelijkheid voor je keuzes niet meer afschuiven op anderen.

De weg van de held

De Zegewagen is op weg gegaan. De stad, die staat voor zijn afkomst en traditie (Saturnus), laat hij achter zich. Hij steekt een rivier over en dan is er geen weg meer terug. De man op de Zegewagen heeft geen vast routeplan en hij weet ook niet waar hij zal aankomen, maar hij heeft een visie, een idee, een verlangen, een passie die hem drijft tot dit avontuur. De vertrouwde sociale structuren van zijn stad en familie is hij kwijtgeraakt, maar nu staat hij onder bescherming van de sterrenhemel (het baldakijn boven zijn hoofd).. Hij staat open voor wat hem intuïtief invalt, voor ontmoetingen en onverwachte mogelijkheden en hij vertrouwt er op dat hij gedragen wordt door universele eenheid.